İŞKUR

2019

NEVŞEHİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

NEVŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

NEVŞEHİR İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Atakan ATAY

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatı ve himayeleri ile 2017 yılı itibariyle başlatılan istihdam seferberliği kapsamında ülkemizde yatırım üretim istihdamın teşviki ve kayıtlı ekonomiye geçişin hızlanması noktasında son dönemde gerçekleşen olumlu gelişmeler beraberinde istihdam artışını getirmiştir. 2017 yılı itibariyle 1.057.000 kişi istihdam seferberliği kapsamında işe yerleşmişken, 2018 yılı sonu itibariyle bu sayının üzerine çıkılarak 1.247.188 kişi ve 2019 yılı eylül ayı itibariyle 1.129.729 kişinin istihdamı gerçekleşmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

İlhami AKTAŞ
Nevşehir Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye İş ve Meslek Danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Nevşehir'de ise bu kapsamda planlanan 293 işletmeden veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Arif Sıddık BARATA
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 37
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 41
SONUÇ 47
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 51

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 34
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 34
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 35
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 36
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 37
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 38
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 39
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 41
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 42
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 43
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 44
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-Time Çalışma Durumu ve Kadın Çalışan Oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 30
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 33
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 39
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 40
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 45
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 46

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Nevşehir İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 293 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 12 bin 654 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 558 çalışan erkeklerden, 3 bin 96 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Nevşehir ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik gerektirmeyen meslekler ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılardır.

Nevşehir ilinde açık iş oranı yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Nevşehir ili açık iş oranı bakımından 0,1 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,2 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 60 kişilik açık iş mevcuttur. Nevşehir ilinde en fazla açık işi olan diğer 2 meslek grubu; Nitelik gerektirmeyen meslekler ile Hizmet ve satış elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 56,7'si için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinin

yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Garson (Servis Elemanı) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işverenlerin yüzde 21,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Nevşehir ilinde yüzde 2,4'dür.

Nevşehir ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin Yeni istihdama ücret desteği olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 78'i, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 23,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 26,9'u ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Nevşehir ilinde Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde işverenlerin yarıya yakını teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Nevşehir İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Nevşehir işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Nevşehir ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Nevşehir ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

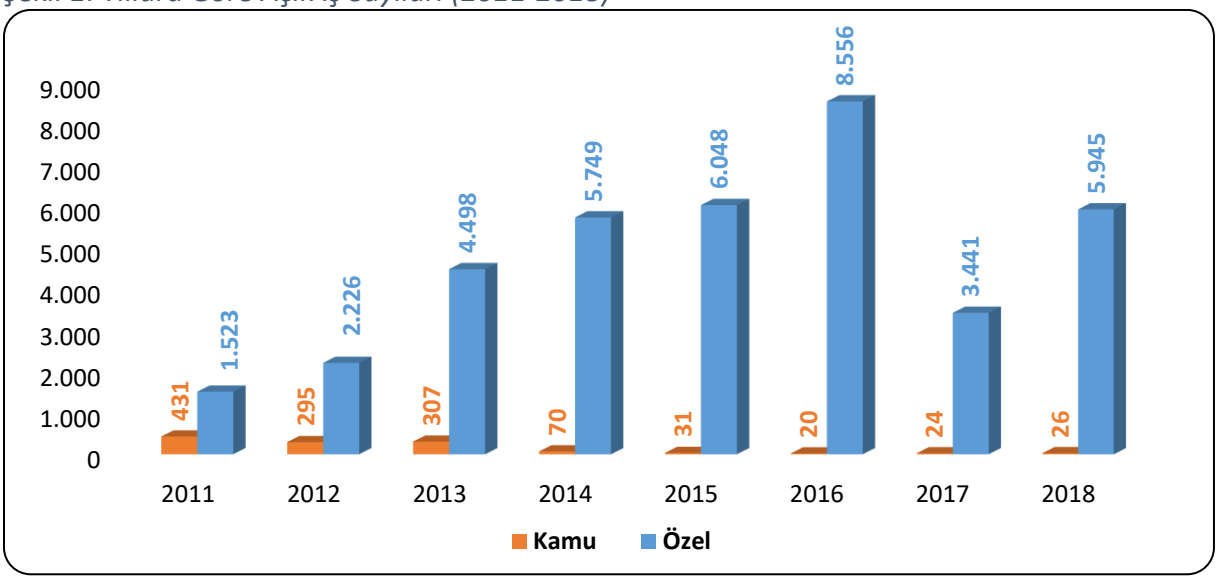

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında bin 954 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 5 bin 971 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler bir önceki yıla göre sayısal olarak azalsa da 2018 yılında tekrar bir artış eğilimine girmiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.015
Temizlik Görevlisi	415
Garson (Servis Elemanı)	410
Satış Danışmanı / Uzmanı	231
Beden İşçisi (Temizlik)	146
Şoför-Yük Taşıma	111
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	111
Aşçı	101
Ön Muhasebeci	98
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	98

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 2018 yılında 5 bin 971 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 15 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 33,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik görevlisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

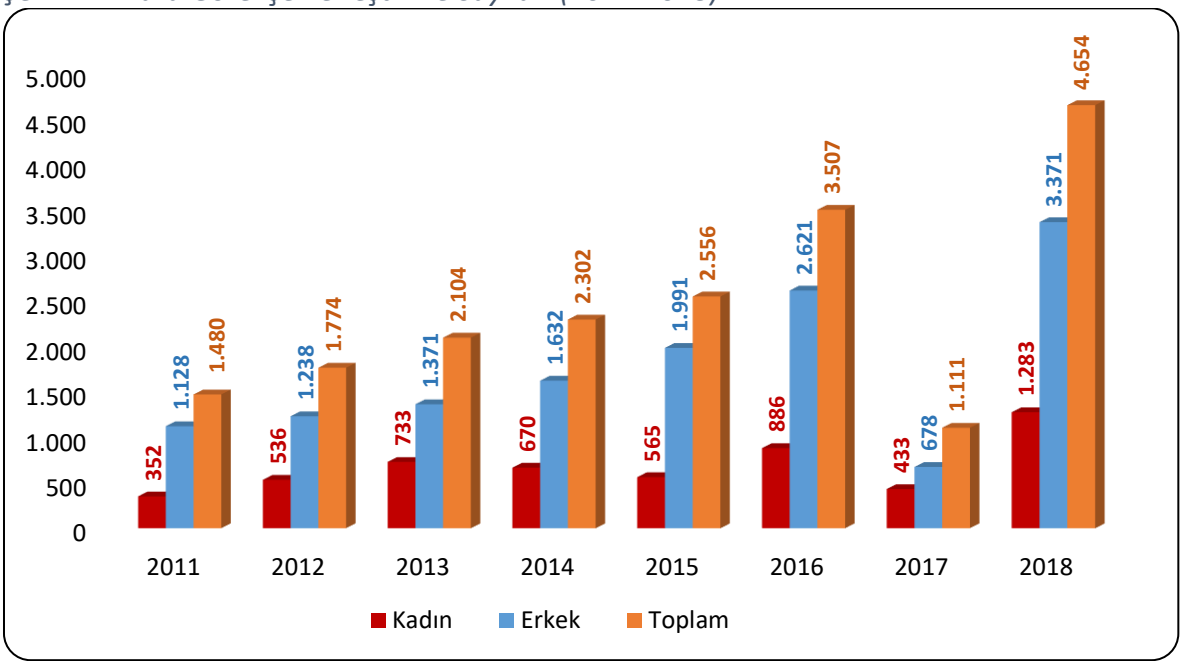

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 480 olan Nevşehir ilinde işe yerleştirilenlerin bin 128'i erkek, geri kalan 352 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlarda yıllar itibariyle dengeli bir şekilde artış olmuştur. 2016 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 3 bin 507 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 27,6'sı kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında bin 283 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.692	460	2.152
Garson (Servis Elemanı)	181	94	275
Temizlik Görevlisi	92	121	213
Beden İşçisi (Temizlik)	147	24	171
Satış Danışmanı / Uzmanı	91	78	169
Şoför-Yük Taşıma	87	2	89
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	82	2	84
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	16	66	82
Güvenlik Görevlisi	71	9	80
İnşaat İşçisi	54	0	54

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 2 bin 152 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 46,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler ve kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) mesleğinde işe yerleştirilirken, kadınlarda en çok Temizlik görevlisi ve erkeklerde ise en çok Garson (Servis Elemanı) mesleği sıralamada ikinci sırada işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

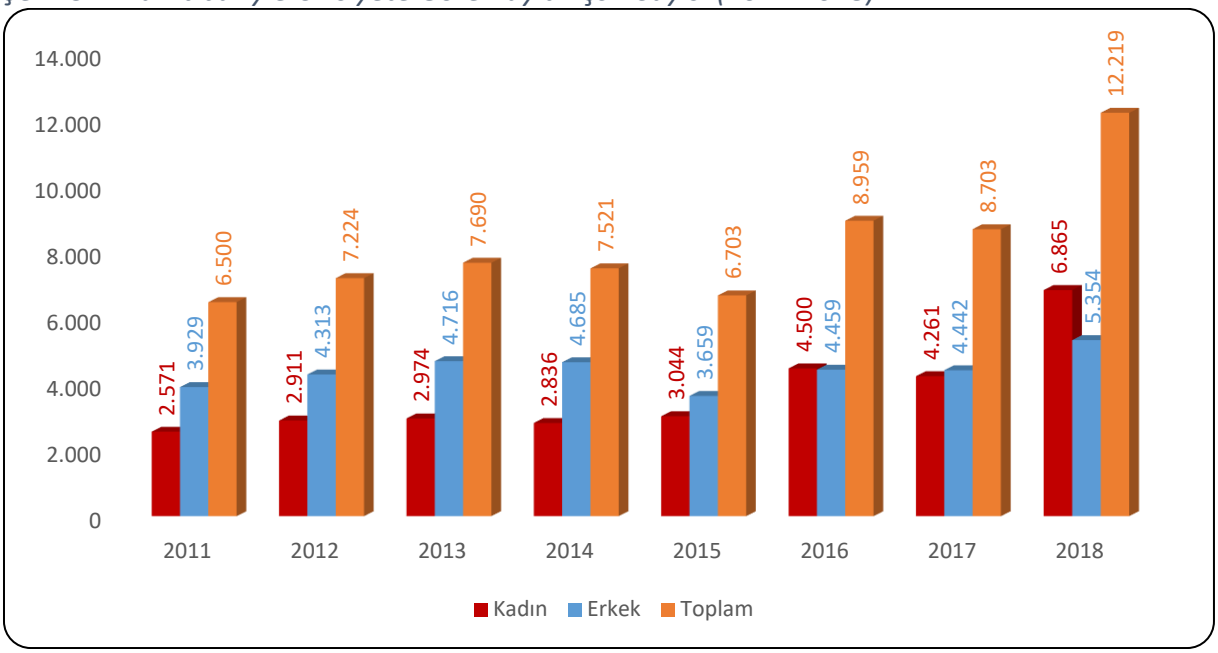

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Nevşehir ilinde İŞKUR'a kayıtlı 6 bin 500 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 929'u erkek, 2 bin 571'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 12 bin 219 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Nevşehir'de 2 bin 571 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 6 bin 865'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Nevşehir ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Nevşehir ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 416 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Nevşehir ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %19,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Büro Memuru gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	62	517	710	1.227
2012	68	765	877	1.642
2013	34	279	464	743
2014	22	215	190	405
2015	32	373	305	678
2016	28	607	35	642
2017	33	668	83	751
2018	36	780	28	808

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2012 yılından sonra 2014 yılına kadar azalma eğilimi gösterirken sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 36 mesleki eğitim kursuna 808 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 28'i erkek, 780'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı

gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 96,5'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
El Dekorcu/Sır Üstü Dekorlamacı	Modelist-Hazır Giyim	El Dekorcu/Sır Üstü Dekorlamacı
Tığ Örgücü	Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Tığ Örgücü
El Nakışçısı	Çini İşlemecisi	El Nakışçısı
Çeyiz Ürünleri Hazırlama Elemanı		Çeyiz Ürünleri Hazırlama Elemanı
Dekoratif Ahşap Süslemeci		Dekoratif Ahşap Süslemeci
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı		Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)		Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz-Elbise-Fantezi Elbise)
Çini İşlemecisi		Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı
Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı		Makrome Örgücü
Makrome Örgücü		Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar El Dekorcu/Sır Üstü Dekorlamacı, Tığ Örgücü ve El Nakışçısı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar da aynı mesleklerde düzenlenmiştir. Bunun nedeni Tablo 3'te görüleceği üzere katılımcıların yüzde 96,5'inin kadınlardan oluşmasıdır. Erkeklerde ise Modelist-Hazır Giyim, Bilgisayar İşletmeni (Operatörü) ve Çini İşlemecisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	68	81	124	205
2012	79	68	80	148
2013	135	154	132	286
2014	108	146	95	241
2015	373	300	252	552
2016	594	334	512	846
2017	351	336	339	675
2018	316	326	386	712

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2018 Yılı itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 316 program düzenlenmiş olup toplam 712 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 45,8'i kadınlardan, yüzde 54,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Gıda İşlemecisi	Gıda İşlemecisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Satış Elemanı (Perakende)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Transfer Elemanı-Turizm	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)	Aşçı Yardımcısı
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Sekreter
Aşçı Yardımcısı	Satış Elemanı (Perakende)	Hemşire
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Sekreter	Aşçı Yardımcısı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Transfer Elemanı-Turizm	Ön Muhasebeci	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Nevşehir ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Gıda İşlemecisi ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu 2 meslekten Gıda İşlemecisi kadın, Makineci (Dikiş ise) erkek katılımcılar için ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	8	109	91	200
2012	0	0	0	0
2013	6	82	81	163
2014	7	83	103	186
2015	6	64	87	151
2016	6	44	109	153
2017	6	53	102	155
2018	11	177	96	273

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 11 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 83 daha fazladır. Programa 2018 yılında 177'si kadın, 96'sı erkek olmak üzere toplam 273 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

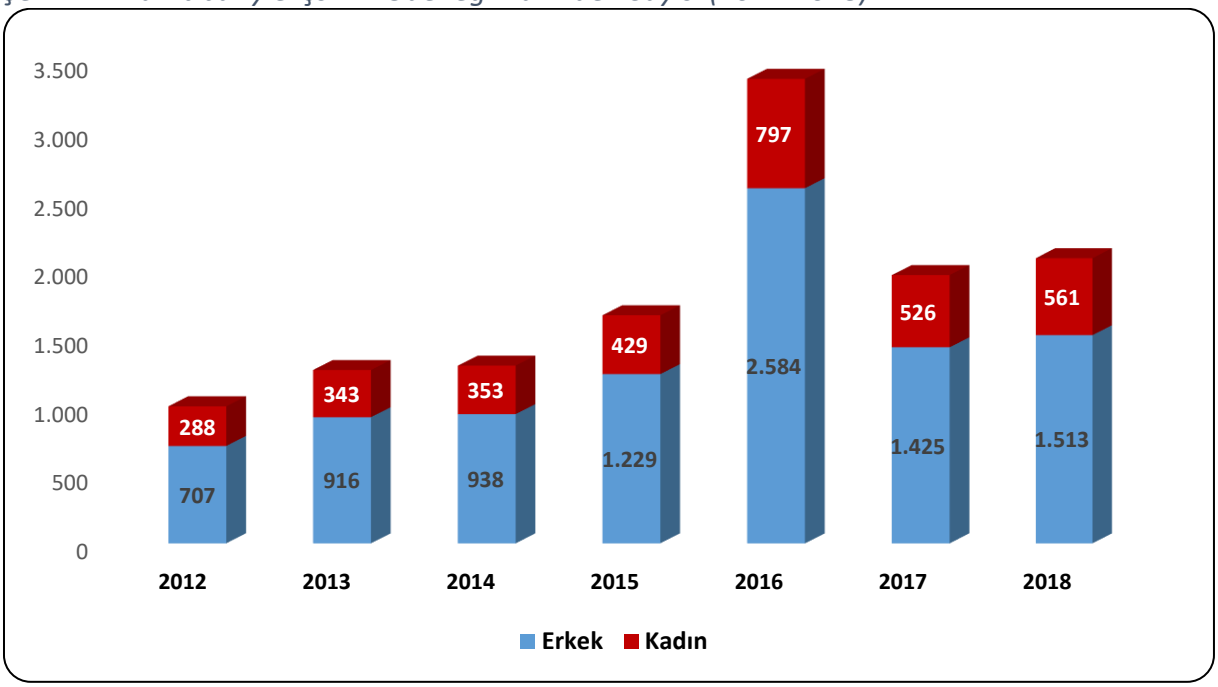

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 2018 yılında yüzde 27'si kadın olmak üzere 2 bin 74 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 6,3 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Nevşehir ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Nevşehir ilinde 293 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 12 bin 654 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Nevşehir ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Nevşehir ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	69
İmalat	67
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51
Ulaştırma ve depolama	34
İnşaat	22
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13
Eğitim	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Genel Toplam	**293**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Nevşehir ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 23,4'ü Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 19,1 seviyesindedir. Bu durumda Nevşehir ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İmalat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 30,9 iken Nevşehir ilinde İmalat sektörünün payı yüzde 22,7 düzeyindedir. Nevşehir

ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıya yakını Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Diğer hizmet faaliyetleri ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Nevşehir ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

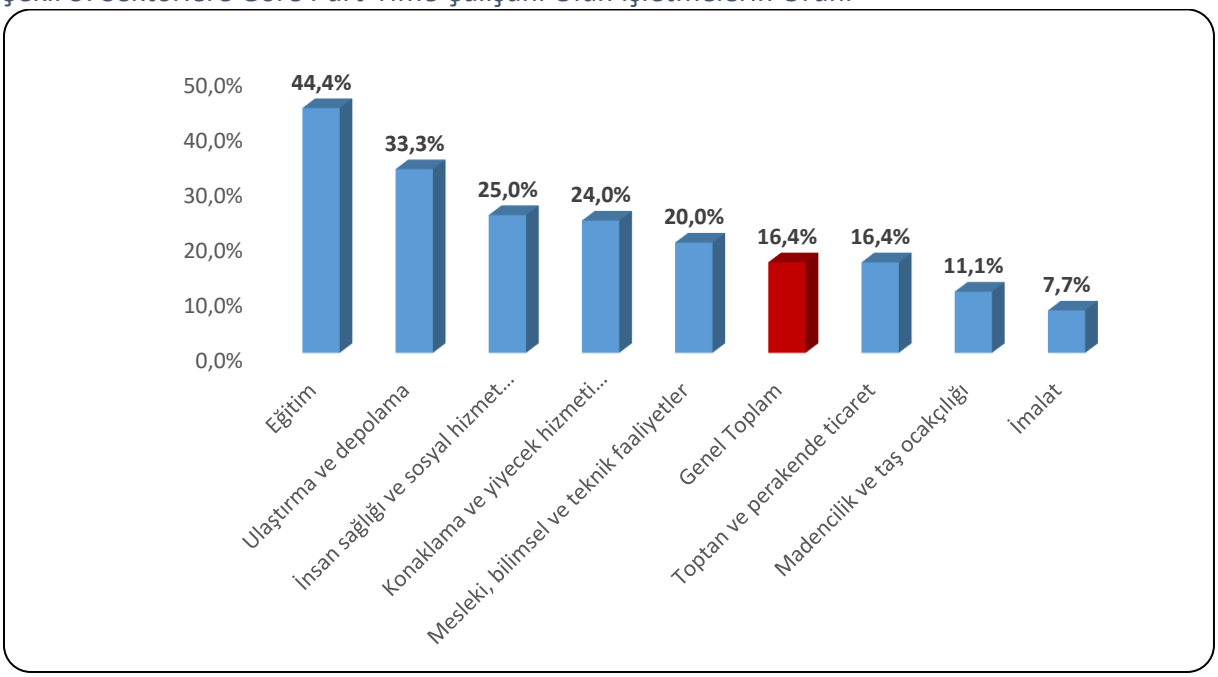

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 16,4 olarak gerçekleşmiştir. Eğitim sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 44,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Ulaştırma ve depolama sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 33,3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 25 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yer almaktadır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-Time Çalışma Durumu ve Kadın Çalışan Oranı

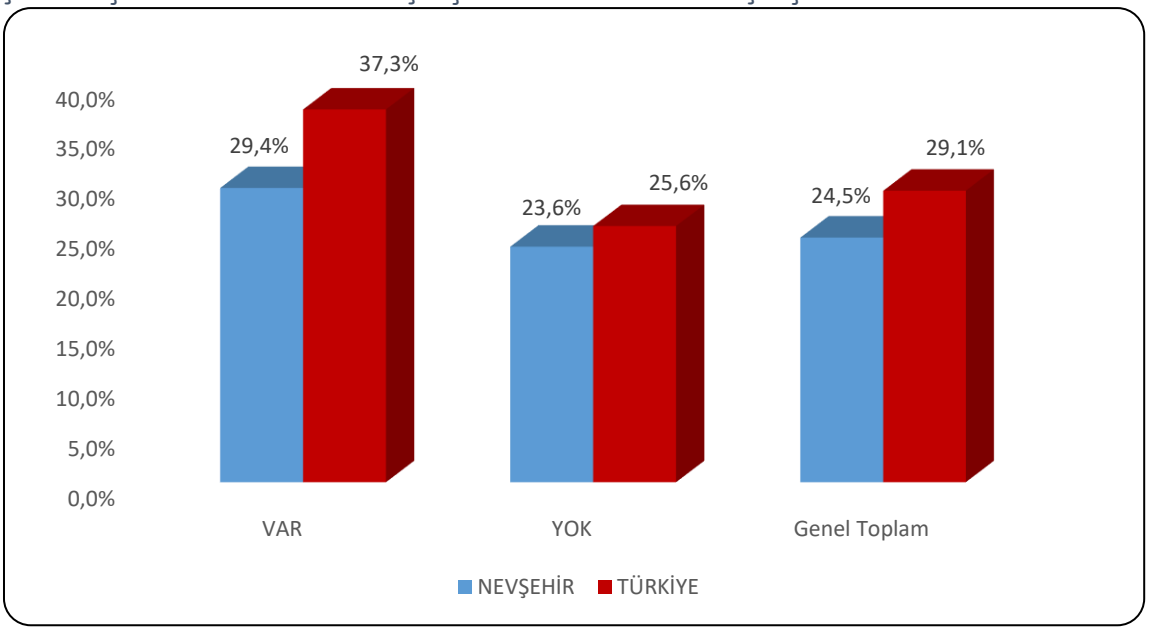

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Nevşehir ilinde bu oran yüzde 24,5 olması sebebiyle Türkiye geneline göre daha az kadın istihdam edilmektedir. Nevşehir ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 23,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 29,4 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Nevşehir ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

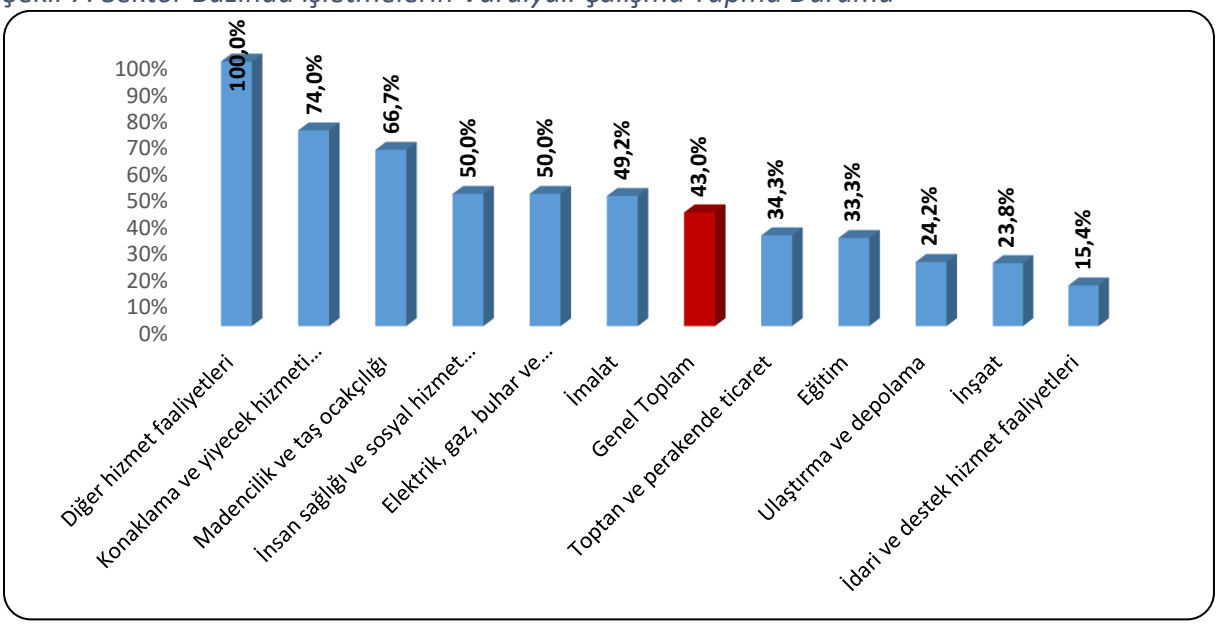

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde işletmelerin yüzde 43'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe araştırma kapsamında Nevşehir ilinde ziyaret edilen 1 adet işyeri bulunduğu ve bu işyerinde de vardiya olduğu için bu oran yüzde 100 görünmektedir. Nevşehir ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü ise yüzde 15,4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

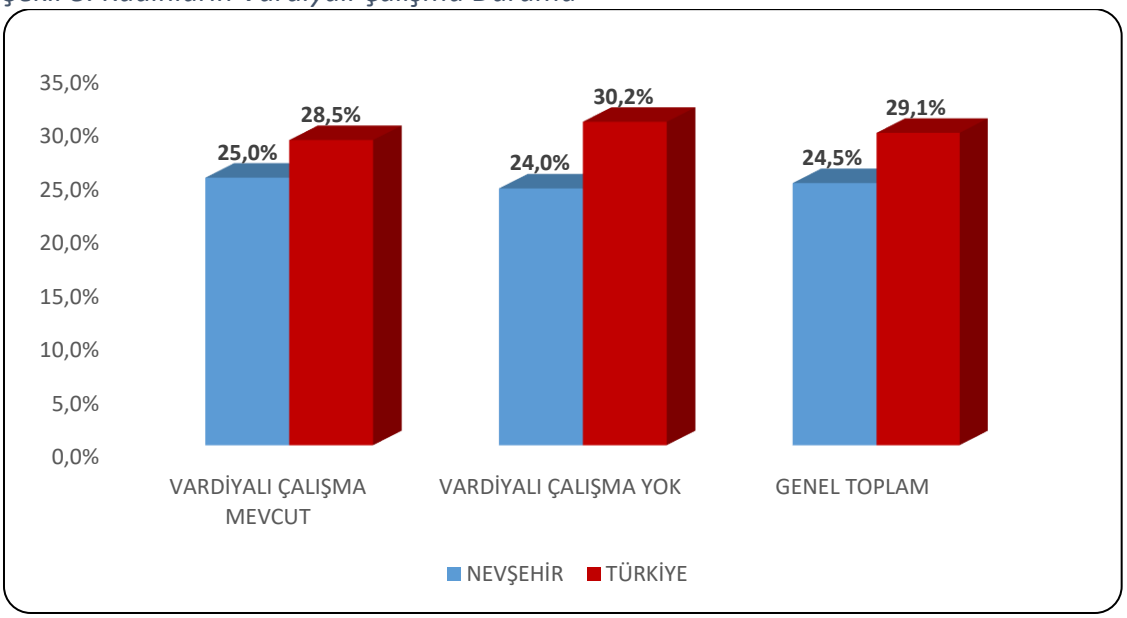

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Nevşehir ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha düşüktür. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 25'i kadın, yüzde 75'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma

yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 24'e düşmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 24,5'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Nevşehir ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

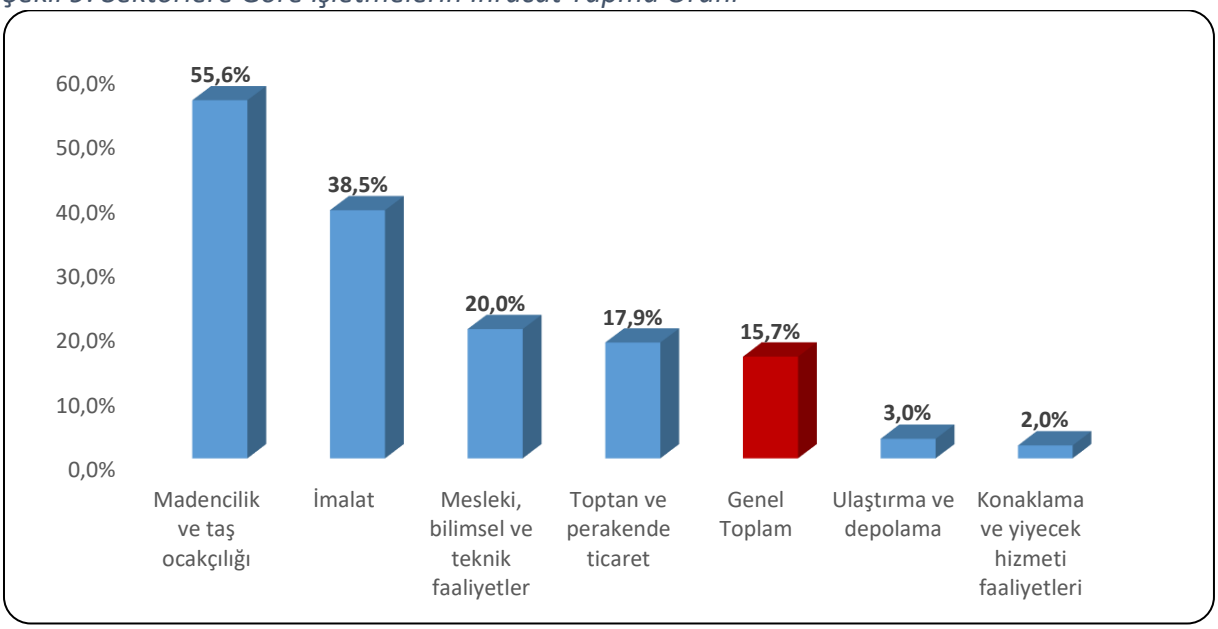

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilindeki işletmelerin yüzde 15,7'sinde ihracat yapılmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 55,6'sı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Toptan ve perakende ticaret sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Nevşehir ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 23,4 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almamaktadır.

Nevşehir ilinde işletmelerin yüzde 27,3'ü e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması	87,5%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması	9,1%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	2,9%
Finansman yetersizliği	1,4%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	1,4%

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

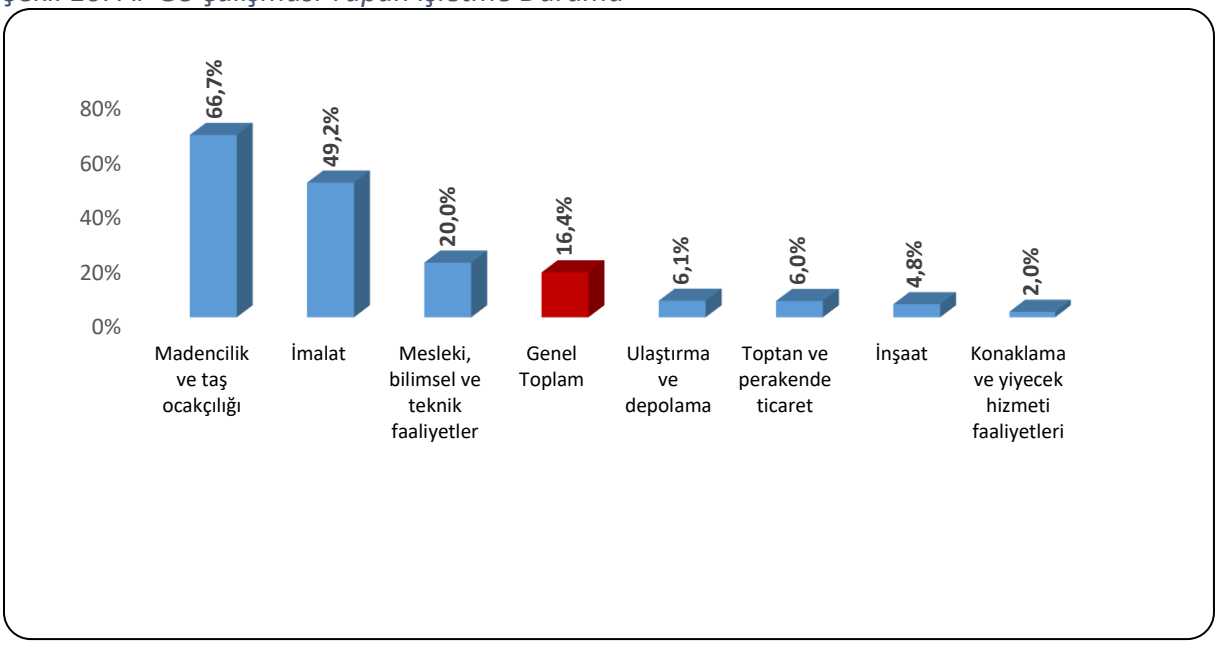

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 13 sektörden 7 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 16,4 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 66,7'si Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 49,2 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+

istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Nevşehir ilinde en fazla işletme Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 6 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

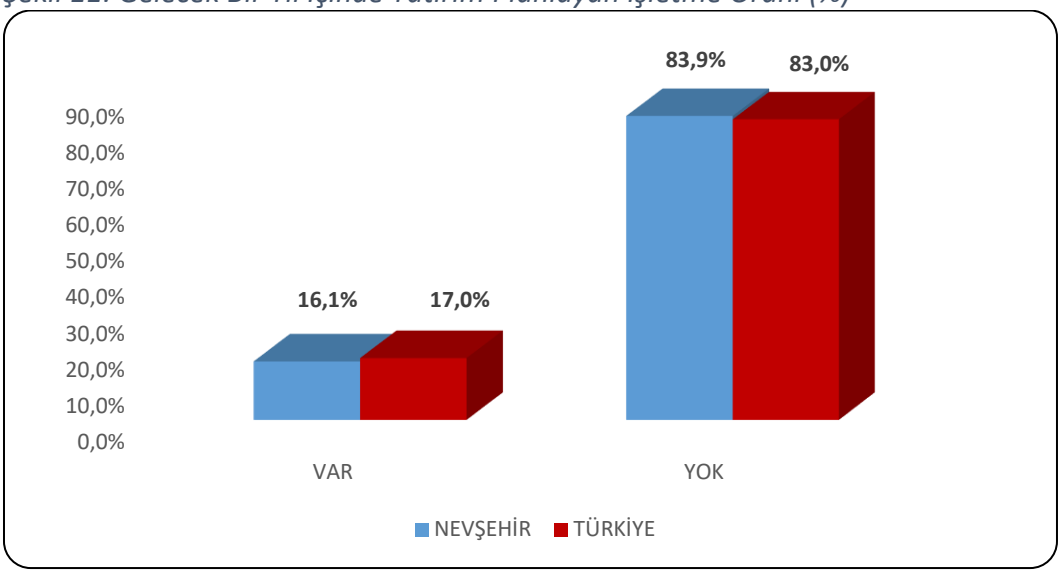

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 16,1'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

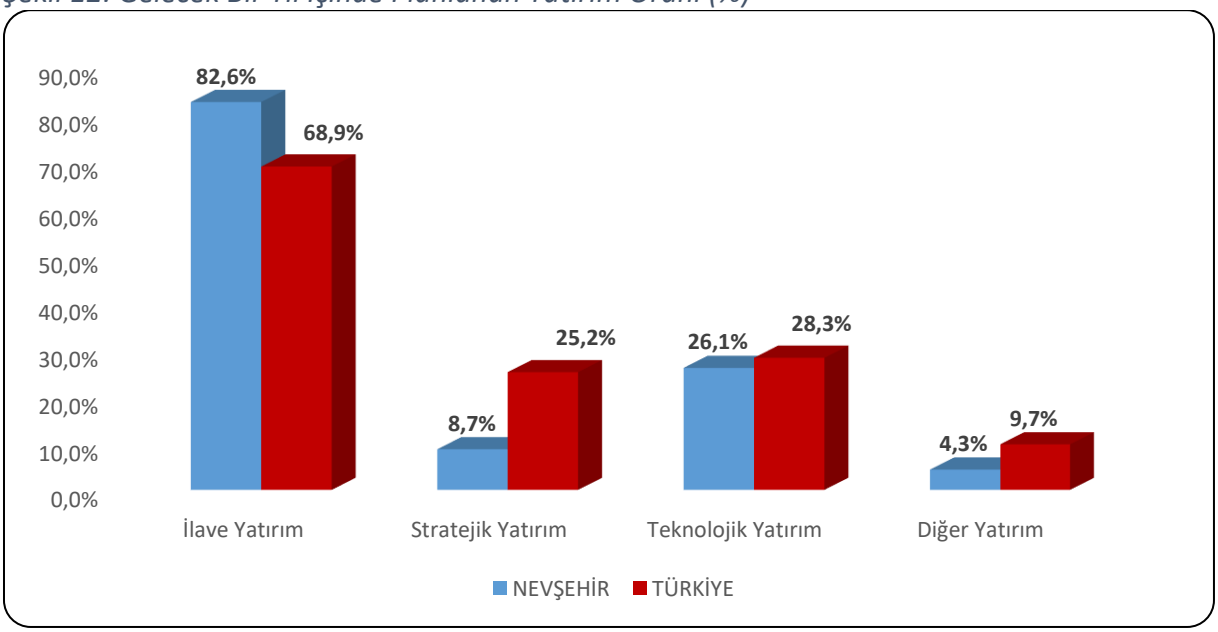

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Nevşehir ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 82,6'sı ilave yatırım, yüzde 26,1'i teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

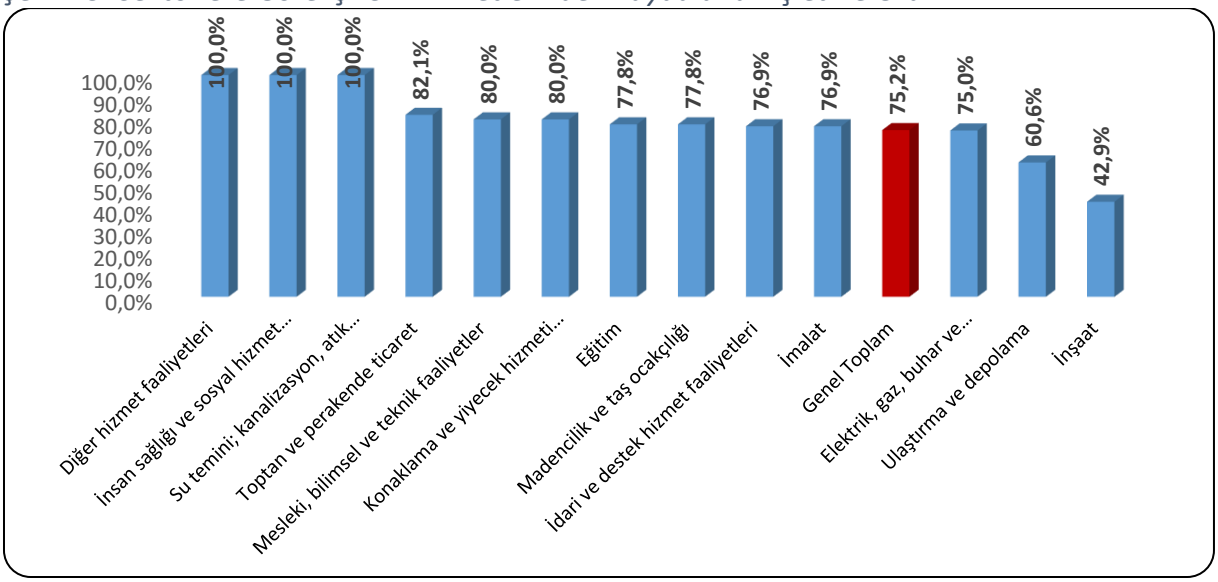

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Nevşehir ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 75,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Nevşehir ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Nevşehir ilinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Su temini kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan araştırma kapsamındaki işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 75,2'nin üzerinde yüzde 82,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Toptan ve perakende ticaret	30,9%	76,4%	32,7%	1,8%	0,0%	74,5%
İmalat	32,0%	78,0%	22,0%	2,0%	0,0%	62,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	37,5%	85,0%	17,5%	2,5%	2,5%	72,5%
Ulaştırma ve depolama	15,0%	55,0%	10,0%	0,0%	0,0%	65,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
İnşaat	11,1%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	66,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	87,5%	37,5%	0,0%	12,5%	50,0%
Eğitim	28,6%	42,9%	57,1%	0,0%	0,0%	85,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	42,9%	85,7%	14,3%	14,3%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	75,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**28,4%**	**74,9%**	**23,3%**	**1,9%**	**0,9%**	**69,3%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 74,9'u İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin yüzde 69,3'ü teşvik hizmetinden yararlanırken yüzde 28,4'ü ise Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Çalışanlara yönelik eğitim Nevşehir ilinde uygulanmamaktadır.

Çalışma kapsamında Nevşehir ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe işverenlerin yüzde 76,4'ü İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 74,5'i teşvik hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 32,7'si ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Alanlar	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	78,0%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	71,7%
İşe Uygun Eleman Temini	49,7%
İşbaşı Eğitim Programı	18,5%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	8,4%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	4,2%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 78'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

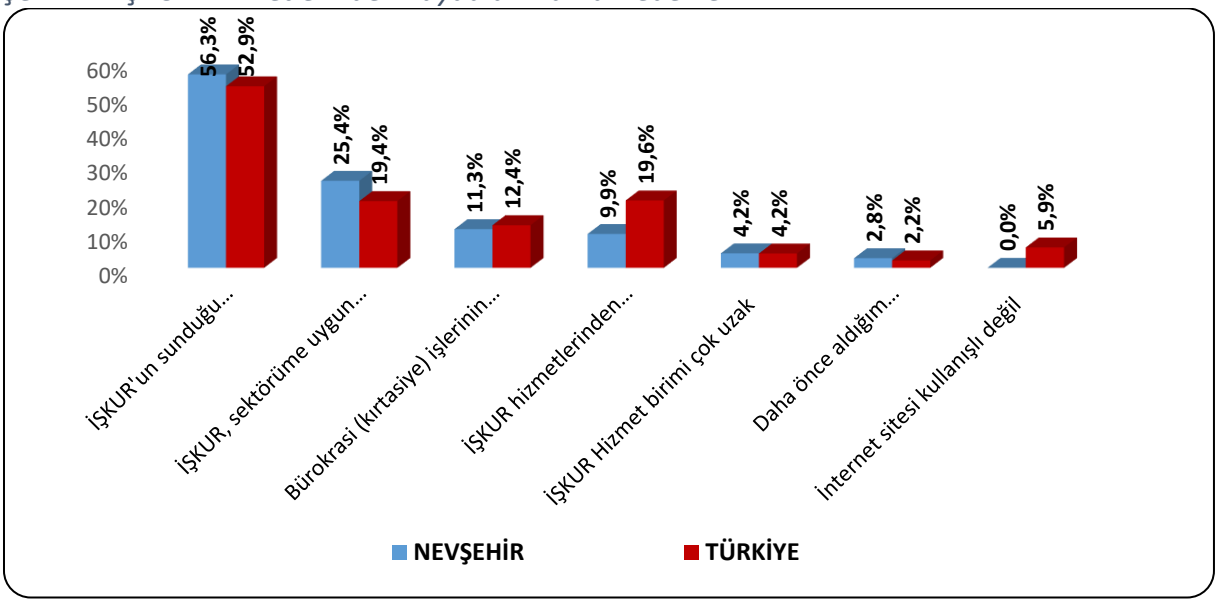

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 56,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 25,4 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 11,3 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Nevşehir ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Nevşehir iline göre daha yüksek seviyededir.

Nevşehir ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalaması ile aynı oranda gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 12 bin 654 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 558 erkek çalışan ve 3 bin 96 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	460	2.671	3.131
Toptan ve perakende ticaret	693	1.554	2.247
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	696	1.383	2.079
Ulaştırma ve depolama	136	1.295	1.432
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	138	738	876
Eğitim	418	403	821
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	329	219	548
İnşaat	75	406	481
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	109	341	450
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	327	344
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	9	168	177
Diğer hizmet faaliyetleri	10	31	41
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	22	27
Genel Toplam	**3.096**	**9.558**	**12.654**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Nevşehir ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 42,5'i bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 22,5'i Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Nevşehir ilinde kadın çalışan oranının en

yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe çalışan her 5 kişiden 3'ünü kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.064	3.127	4.191
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	271	2.058	2.328
Hizmet Ve Satış Elemanları	611	1.494	2.105
Profesyonel Meslek Mensupları	584	609	1.193
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	341	648	989
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	57	768	825
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	126	590	716
Yöneticiler	42	234	276
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	32	32
Genel Toplam	**3.096**	**9.558**	**12.654**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. Toplam çalışanlar içerisinde Nitelik gerektirmeyen mesleklerin oranı yüzde 33,1 seviyesindedir. Nevşehir ilindeki kadın çalışanların yüzde 34,4'ü; erkek çalışanları ise yüzde 32,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 18,4'ü bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 16,6 oran ile Hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Nevşehir ilinde hem en fazla kadın çalışan sayısına sahip hemde erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Tasıma	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Temizlik Görevlisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Yer Operatörü
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Diğer Öğretmenler	Satış Danışmanı / Uzmanı
Yer Operatörü	Garson (Servis Elemanı)	Şoför (Yolcu Tasıma)
Aşçı	Diğer Üniversite Ve Yüksek Okul Öğretim Üyeleri	Aşçı
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Aşçı	Mutfak Görevlisi
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Teknik Servis Elemanı

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Nevşehir ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Şoför-Yük Taşıma meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Şoför-Yük Taşıma ve Temizlik Görevlisi meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

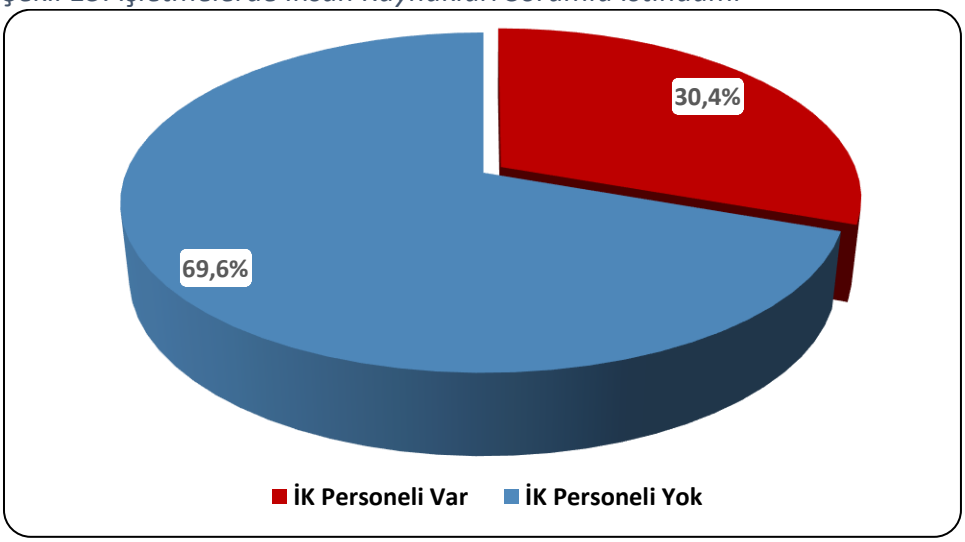

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Nevşehir ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 30,4'ünde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Madencilik

ve taş ocakçılığı sektöründe bu oran yüzde 55,6 ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 42 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

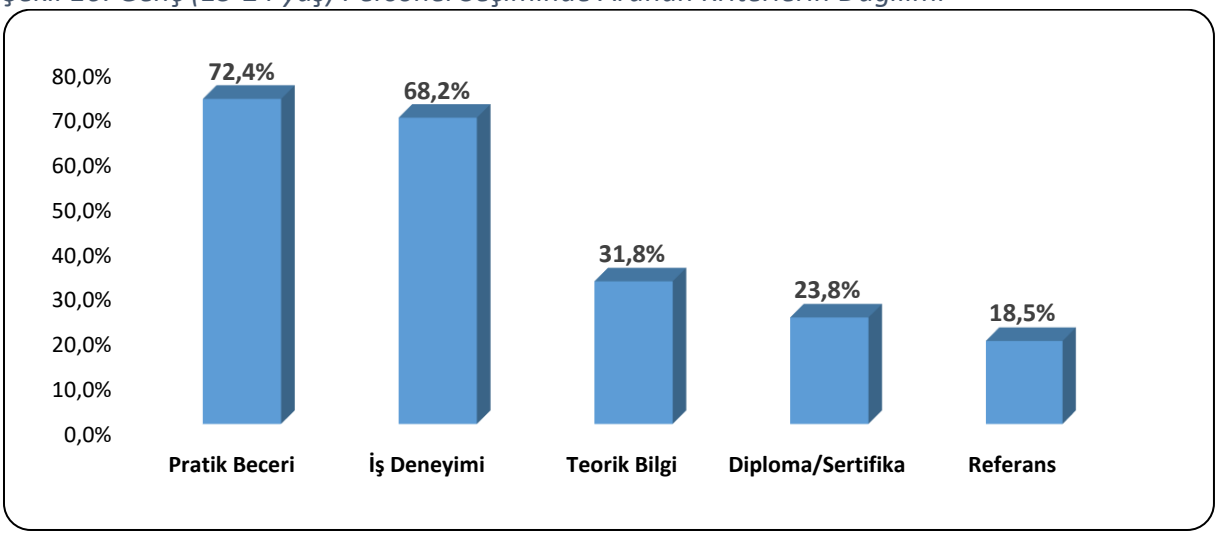

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 72,4'ü Pratik Beceri, yüzde 68,2'si İş deneyimi ve yüzde 31,8'i ise Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Nevşehir ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Nevşehir ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	66	2,1%	20,0%
Toptan ve perakende ticaret	44	1,9%	20,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	35	9,2%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27	1,3%	26,0%
Ulaştırma ve depolama	5	0,4%	9,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	0,7%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	0,2%	7,7%
İnşaat	2	0,4%	4,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,2%	12,5%
Genel Toplam	**184**	**1,4%**	**17,5%**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 51 işletmede 184 açık iş tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Nevşehir ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan ikinci sektördür. Toplam 184 kişilik açık işin yüzde 35,8'ine tekabül eden 66 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin daha çok olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Madencilik ve taş ocakçılığı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Nevşehir ilinde açık iş oranı yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Nevşehir ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Nevşehir ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 9,2 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü olarak tespit edilmiştir.

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,5'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

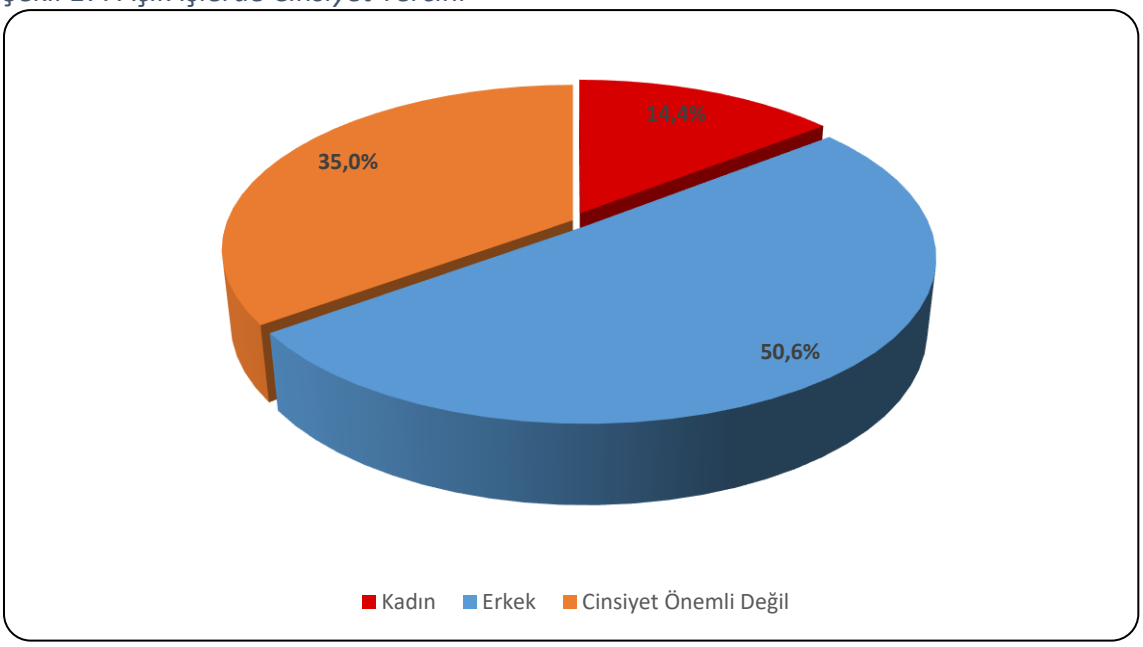

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Nevşehir ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Nevşehir ilinde işverenler açık işlerin yüzde 35'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Nevşehir ilinde yüzde 14,4 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Nevşehir ilinde ise işverenlerin yüzde 50,6'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

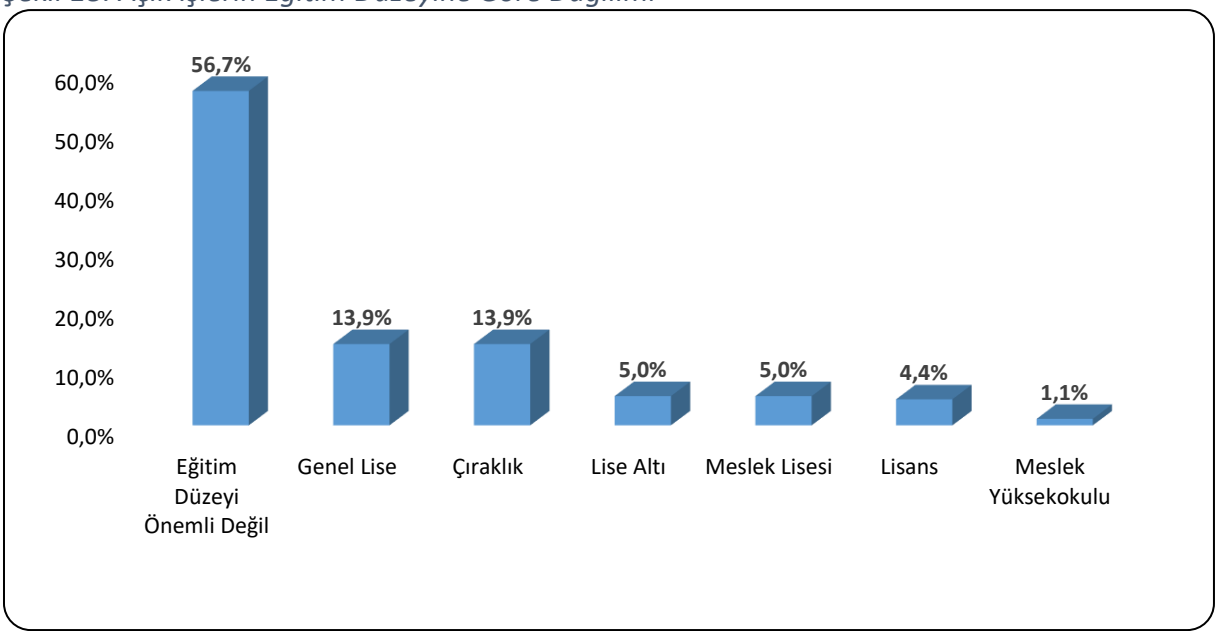

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Nevşehir ilindeki açık işlerin yüzde 56,7'sinde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 13,9'unda ise hem genel lise mezunu hemde çıraklık eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

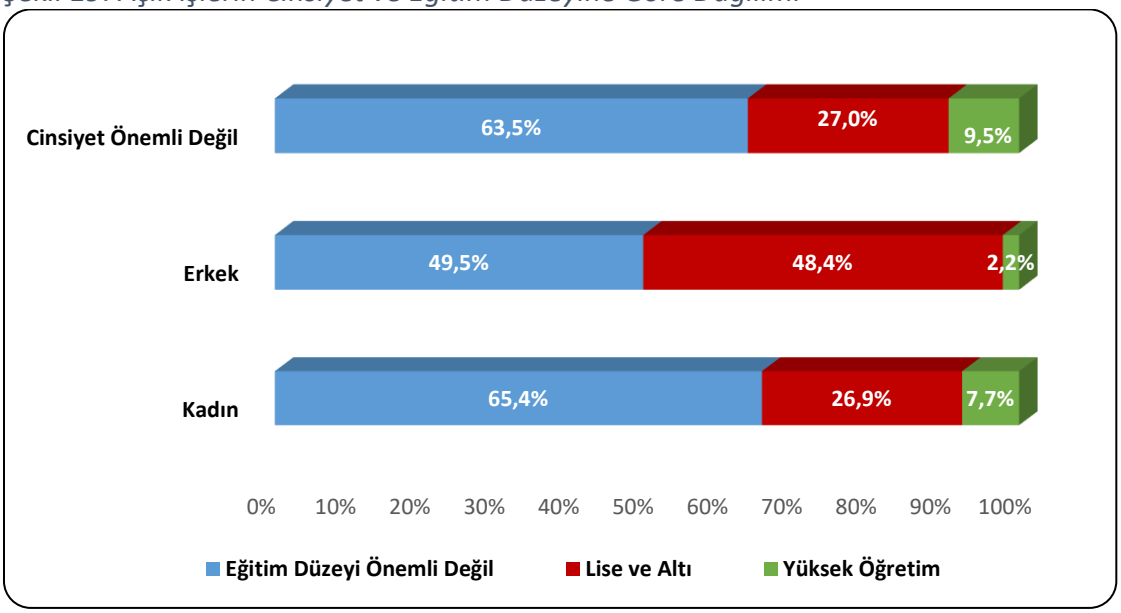

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 27 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 9,5 oranında yüksek öğretim seviyesi talep

edilirken ve yüzde 63,5 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 49,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 65,4 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

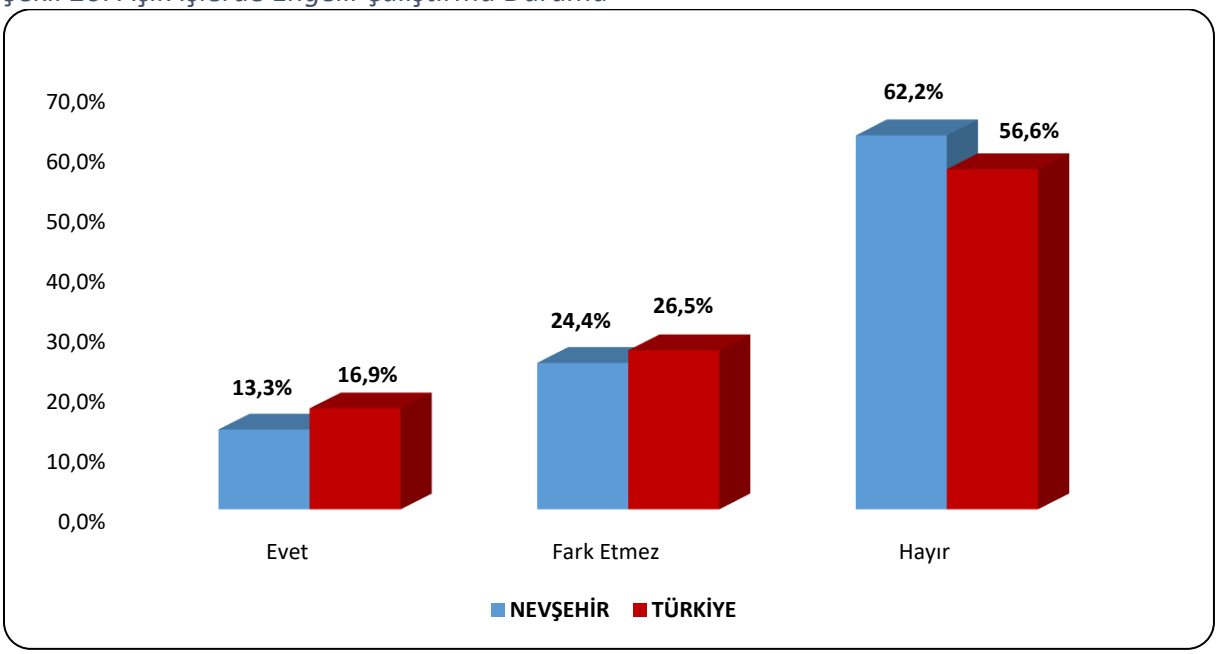

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Nevşehir ilinde mevcut açık işlerin yüzde 13,3'ünde işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 24,4 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 37,7'sinde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Nevşehir ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

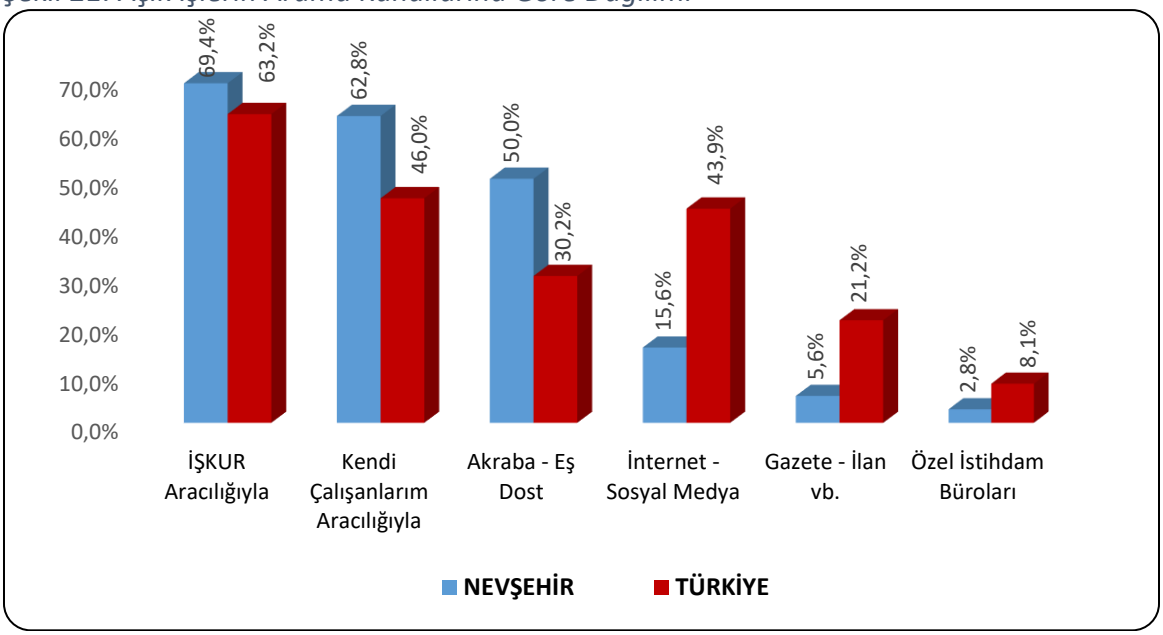

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Nevşehir ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 69,4 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Nevşehir ilinde ikinci sırada yüzde 62,8 ile Kendi çalışanlarım aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 50 ile Akraba-eş dost aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	2	1
Takım Çalışması	2	2	3	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	3	1	3
İletişim ve İfade Yeteneği	2	5	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	8	4	5
Yabancı Dil	5	5	6	6
Bilgisayar Kullanımı	5	4	9	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	5	6	7	8
Analitik Düşünebilme	5	7	8	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	6	8	8	10

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işler için üçüncü sırada Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi aranmasına rağmen, bu beceri erkeklerin tercih edildiği açık işlerde işverenler tarafından en çok aranan beceridir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Nevşehir ilinde açık işlerde talep edilmeyen bir beceri türü yoktur.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	60	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	49	2,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	39	0,9%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	14	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13	1,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	0,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	4	0,3%
Genel Toplam	**184**	**1,4%**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 32,8'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve satış elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Nevşehir ili için tespit edilen yüzde 1,4'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 2,5 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Hizmet ve Satış elemanları ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	18,6%	1,7%	6,8%	86,4%	81,4%	3,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	64,6%	16,7%	18,8%	68,8%	35,4%	2,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	71,1%	0,0%	5,3%	39,5%	73,7%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	64,3%	7,1%	35,7%	85,7%	50,0%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	61,5%	0,0%	30,8%	61,5%	69,2%	15,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	50,0%	75,0%	50,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	50,0%	75,0%	50,0%	0,0%
Genel Toplam	**50,0%**	**5,6%**	**15,6%**	**69,4%**	**62,8%**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar olmuştur.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Madenci (Genel)	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	-	-	-	-	2	4	5	1	3
Garson (Servis Elemanı)	-	1	-	2	6	-	5	3	-	4
Düz Dikiş Makineci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ütücü	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	-	2	-	1	-	2	4	3	-	-
Çömlekçi	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	-	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Ön Muhasebeci	1	-	2	2	-	-	3	-	4	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Nevşehir ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Düz Dikiş Makineci, Ön Muhasebeci, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleklerinde Yeterli mesleki, teknik bilgi ve tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Ön Muhasebeci mesleği için ilk sırada Bilgisayar kullanımı becerisi ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Düz Dikiş Makineci	Madenci (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Beden İşçisi (Genel)
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Beden İşçisi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Madenci (Genel)
Ön Muhasebeci	Ütücü	Beden Isçısı (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	Çömlekçi	Garson (Servis Elemanı)
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Ambar/Depo Görevlisi	Tuğla İmal İşçisi	Düz Dikiş Makineci
Aşçı	Satış Görevlisi	Çamaşırcı (Genel)	Ütücü
Garson (Servis Elemanı)	Lastik Kaplama İşçisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Aşçı Yardımcısı	Servis Komisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Pazarlamacı	Ön Muhasebeci	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
-	Briket İmal İşçisi	Yer Hostesi	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Madenci (Genel), Satış Danışmanı/Uzmanı ve Garson (Servis Elemanı) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Düz Dikiş Makineci, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) ve Ön Muhasebeci meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Madenci (Genel), Beden İşçisi (Genel), Ütücü meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Satış Danışmanı/Uzmanı, Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Nevşehir ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde ise 20+ istihdamlı 101 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Nevşehir ilindeki işletmelerin yüzde 34,6'sı son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Nevşehir ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, Konaklama ve Yiyecek hizmetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir.

Ulaştırma ve depolama sektörü gibi Nevşehir ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	124
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	71
Toptan ve perakende ticaret	41
Madencilik ve taş ocakçılığı	31
Ulaştırma ve depolama	30
İnşaat	9
Eğitim	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Genel Toplam	**329**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 329 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 37,7'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

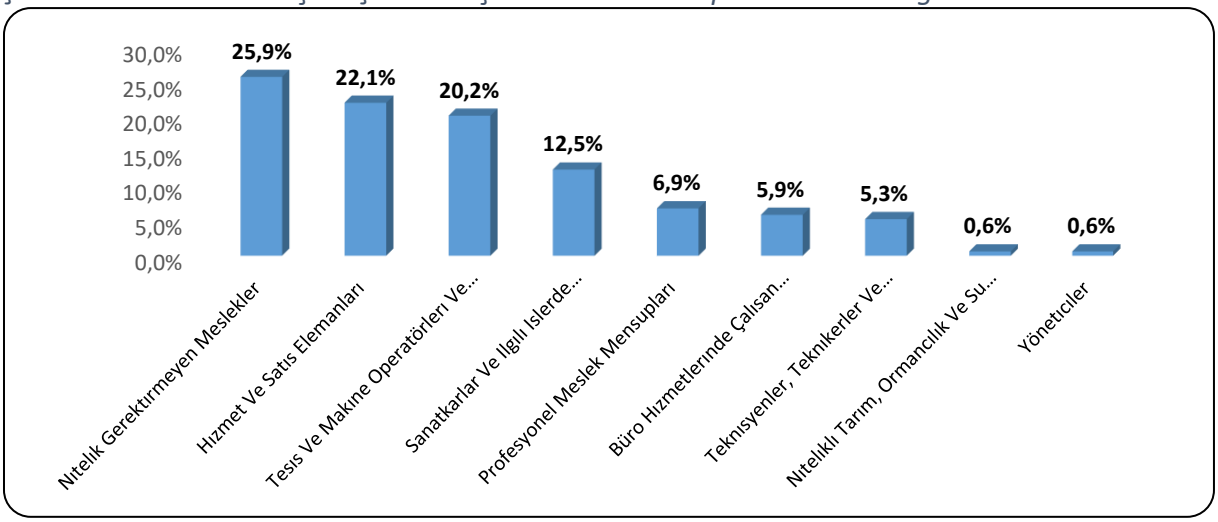

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 85 kişi ile Nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda güçlük çekildiği görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 25,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	64
Garson (Servis Elemanı)	32
Madenci (Genel)	26
Satış Danışmanı / Uzmanı	19
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	16
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	13
Düz Dikiş Makineci	10
Briket İmal İşçisi	7
Balon Pilotu	7
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	6
Diğer	128
Toplam	**329**

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 64 kişi ile Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 32 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 26 kişi ile Madenci (Genel) meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Madencilik ve taş ocakçılığı

sektörüne yönelik Madenci (Genel) ve Beden İşçisi (Genel) mesleği ile Garson (Servis Elemanı) mesleklerinin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir.

Beden İşçisi (Genel) ve Madenci (Genel) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

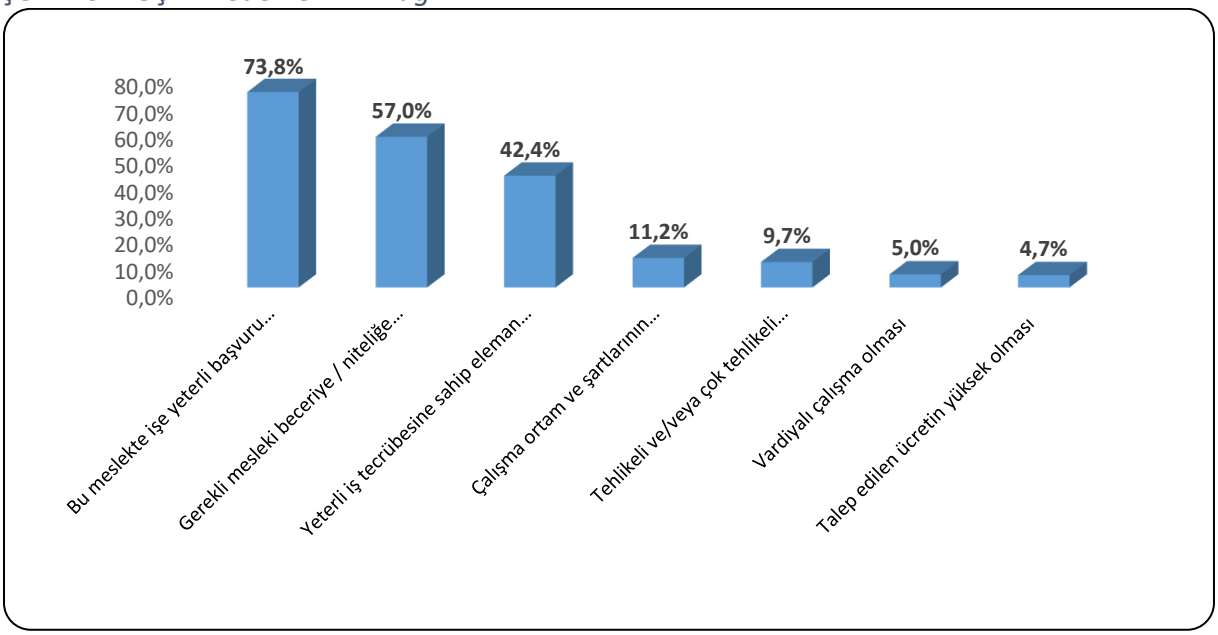

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması, ikinci sırada ise Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	3,2%	19,4%	3,2%	0,0%	0,0%	3,2%
Garson (Servis Elemanı)	61,3%	90,3%	83,9%	0,0%	16,1%	6,5%	0,0%
Madenci (Genel)	100,0%	0,0%	0,0%	80,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	47,4%	57,9%	73,7%	52,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	56,3%	93,8%	81,3%	0,0%	25,0%	6,3%	0,0%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	53,8%	100,0%	61,5%	0,0%	0,0%	15,4%	0,0%
Düz Dikiş Makineci	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Briket İmal Isçısı	100,0%	28,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Balon Pilotu	57,1%	57,1%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Düz Dikiş Makineci, Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren) gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması sebebi belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Nevşehir ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde

durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işletmelerin yüzde 21,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Nevşehir ilinde ise yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Toptan ve perakende ticaret	22,4%	4,5%	44,8%	28,4%
İmalat	26,2%	3,1%	52,3%	18,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,0%	0,0%	46,0%	34,0%
Ulaştırma ve depolama	18,2%	3,0%	45,5%	33,3%
İnşaat	14,3%	4,8%	57,1%	23,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15,4%	0,0%	53,8%	30,8%
Eğitim	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	22,2%	0,0%	66,7%	11,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20,0%	0,0%	40,0%	40,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**21,7%**	**2,4%**	**47,9%**	**28,0%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Eğitim, İmalat ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise İnşaat ile Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer hizmet faaliyetleri	5	12,5%
Madencilik ve taş ocakçılığı	25	7,1%
İmalat	149	4,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	35	4,0%
Eğitim	31	3,7%
Ulaştırma ve depolama	44	3,1%
Toptan ve perakende ticaret	54	2,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	49	2,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8	1,5%
İnşaat	6	1,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	0,7%
Genel Toplam	**409**	**3,2%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Nevşehir ilinde ise bu oran yüzde 3,2 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 149 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 12,5 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	8	25,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	57	7,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	79	3,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	83	3,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	131	3,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	32	2,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	9	0,9%
Yöneticiler	1	0,4%
Genel Toplam	**409**	**3,2%**

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler ile silahlı kuvvetlerle ilgili meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 131 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	İletişim Danışmanı
Depo Görevlisi (Gıda)	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
Yer Operatörü	Mağaza Müdürü
Garson (Servis Elemanı)	
Briket İmal İşçisi	
Madenci (Genel)	
Satış Danışmanı / Uzmanı	
Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri	
Mutfak Görevlisi	
Tır-Çekici Şoförü	

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Depo Görevlisi ve Yer Operatörü olup, İletişim Danışmanı, Ahşap Mobilya İmalat Ustası ve Mağaza Müdürü ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) ve Depo Görevlisi mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk sıralarda yer almaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Nevşehir ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

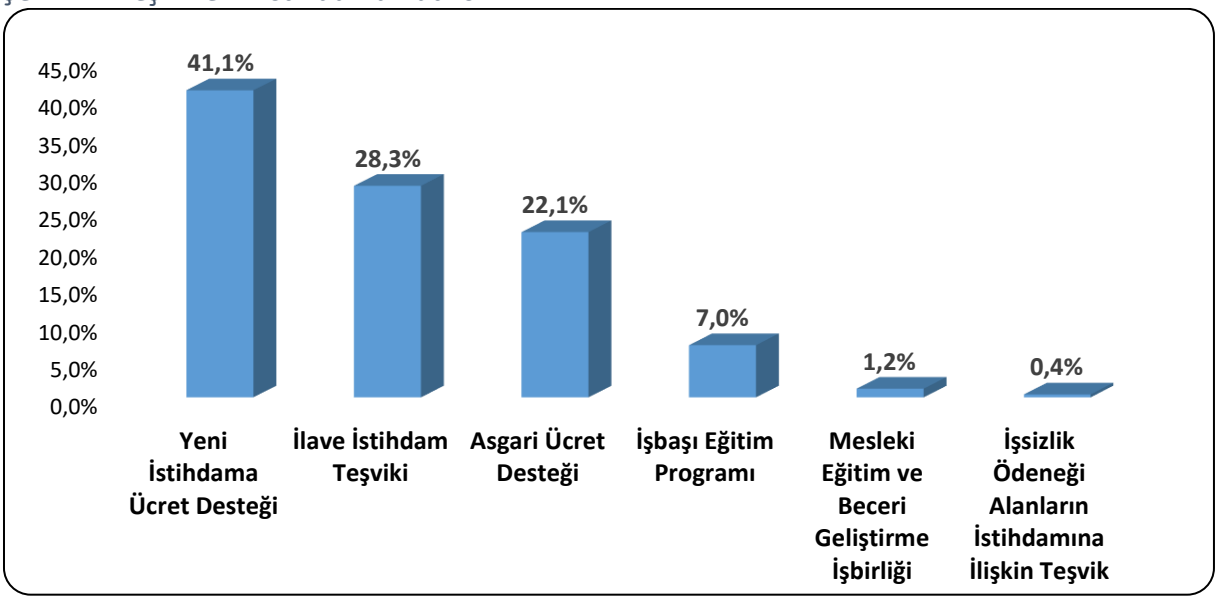

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Yeni istihdama ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İlave İstihdam Teşviki yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

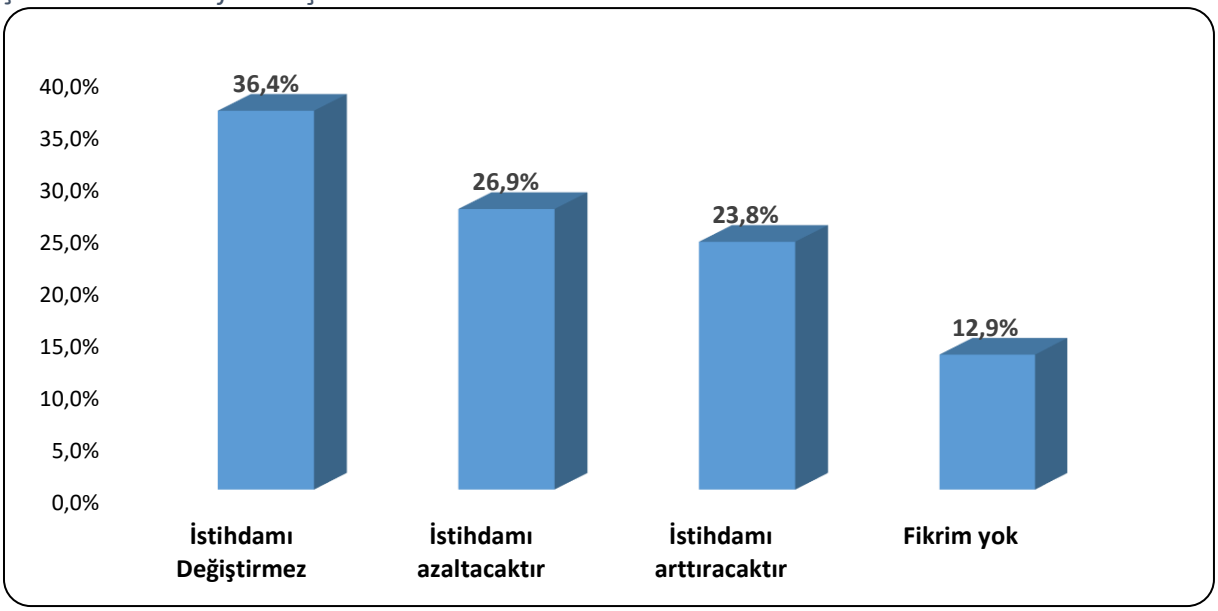

Kaynak: İPA 2019

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 23,8'i istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 26,9'u ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 36,4'ü teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 12,9'u ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Nevşehir ilinde; Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki işyerlerinin çoğunluğu teknolojik gelişmelerin istihdamı azaltacağını beyan ederken, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini beyan etmiştir.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Nevşehir ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR71 (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 10,9'dur.

Nevşehir ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Nevşehir'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Nevşehir ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 75,5'i erkeklerden, sadece yüzde 24,5'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Nevşehir ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Nevşehir ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 36 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 808 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir azalış söz konusudur. Ayrıca kursiyer sayısıda azalmıştır. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilen duruma gelmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Ulaştırma ve depolama sektörleridir.

Nevşehir ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 51 işletmede 184 açık iş tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 184 kişilik açık işin yüzde 35,9'una tekabül eden 66 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Madencilik ve taş ocakçılığı ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,5'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Nevşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 32,6'dır.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 56,7'sinin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok Fiziki ve bedensel yeterlilik, Takım çalışması ve Meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işletmelerin yüzde 21,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Nevşehir ilinde ise yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir.

Nevşehir ilindeki işverenlerin yüzde 41,1'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Yeni istihdama ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Nevşehir ilinde; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe işverenlerin yarıya yakını teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

2018 yılında 2016 yılına kıyasla ilimizde açık işlerin karşılanma oranının yüzde 37,1 oranında artmıştır. Bu duruma işyerlerine sağlanan istihdam teşviklerinden yararlanmak isteyen işverenlerin Kurumumuza 2016 yılına göre daha fazla başvurmaları ve teşvikler sayesinde daha rahat bir şekilde eleman eleman seçimi yapabilmeleri etkili olmuştur.

Yine 2016 yılından 2018'e gelindiğinde işsizlik oranı azalırken, açık iş oranının arttığı görülmüştür. Bu durum Nevşehir ili işgücü piyasasının işçiler açısından olumlu ilerlediğini göstermektedir.

Net istihdam değişim oranları 2019 yılında bir önceki yıla göre 0,3 birim azalmıştır. Bu duruma Madencilik ve taş ocakçılığı, İnşaat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde 2018 yılında yaşanan tedirginliğin 2019'a yansıması olarak değerlendirilmiştir.

2014 yılından 2018 yılına gelindiğinde Aktif İşgücü Piyasası Politikaları (meslek edindirme kursları, girişimcilik kursları, işbaşı eğitim programları v.b.) faydalanıcı sayısının en az 2 kat, kayıtlı işsiz sayısının ise yüzde 62,5 arttığı görülmektedir. Bu durum Kurumumuzun personel ve ekipman takviyeleri ile beraber yıllar içerisinde artan performansını göstermektedir.

İlimizde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü vardiyalı çalışmanın en çok yapıldığı sektördür. Bunun sebebi bu sektörde yer bulan resepsiyonist, bellboy gibi mesleklerin vardiyaya uygun meslekler olmasıdır. İlimizde bulunan işsizler içerisinde özellikle genç işsizlerin gece vardiyasına olumlu bir bakış açısı bulunmaktadır.

İlimiz toplam ihracatında etkili oranda payı bulunan bims-briket, tuğla v.b. imalatı yapan Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki işyerlerinin Kurumumuzdan beklentisi, mal üretim kapasitelerinin arttığı dönemlerde işçi taleplerine hızlı cevap bulabilmeleridir.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İstermisiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.